

SIR ARTHUR CONAN DOYLE
SHERLOCK HOLMES
DÖRTLERİN YEMİNİ
SHERLOCK HOLMES
DÖRTLERİN YEMİNİ
SHERLOCK HOLMES

pórtakal

VEDI...

BİR VAKA

Kararlı ve sert adımlarla Bayan Morstan odaya daldı. Sarışın ve genç bir kadındı. Kısa boyluydu, narindi. Düğmeli eldivenleriyle çok şıktı. Ama bu kılık kıyafetindeki sadeliğe bakıldığında ekonomik durumunun sınırlı olduğu meydana çıkıveriyordu. Elbisesi koyu kahverengiye çalan gri renkteydi, üzerinde işleme ya da takı yoktu. Başına koyu renkte, yan tarafında beyaz tüy takılı, türbana benzer bir şey geçirmişti. Gerek yüz hatları gerekse tenine bakıldığında güzel denemezdi ama cana yakındı. Kocaman mavi gözlerinden sempati ve zekâ fışkıırıyordu. Üç kıtada karşılaştığım kadınlardan hiçbirinin yüzünde şu kadında gördüğüm inceliği ve duygusallığı bulamamışım. Sherlock Holmes'ün gösterdiği sandalyeye otururken dudaklarının ince bir çizgi halini aldığı ve ellerinin titrediği gözümden kaçmadı. Tüm bunlar kadının çok heyecanlı olduğunu gösteriyordu.

“Size gelişimin nedeni, Bay Holmes,” dedi, “şefim Bayan Forrester’a ailevi bir meselede yardım etmiş olmanızdan. Kendisi gösterdiğiniz yakınlıktan ve becerinizden o kadar etkilenmişti ki!”

“Cecil Forrester’ın eşi,” dedi Holmes biraz düşündükten sonra. “Evet, sanırım ufak bir meselede kendisine yardım etmiştim. Hatırladığım kadarıyla çok basit bir meseleydi bu.”

“Ama o başka türlü düşünüyor. Benim meselem için böyle düşünmeyeceksiniz. Şu anda içinde bulunduğum durum kadar tuhaf ve açıklanamaz bir şey tasavvur edemiyorum.”

Holmes ellerini ovuşturdu. Gözleri parlıyordu. Şahin bakışları tüm dikkatini kadının anlatacaklarına odakladığını gösteriyordu.

“Nedir meseleniz, anlatın,” dedi bir tüccar edasıyla. Odada bulunmamın rahatsızlık verdiğini hissettim.

“Kusura bakmazsınız herhalde,” diyerek ayağa kalktım.

Genç kadın eldivenli eliyle kalmamı işaret edince şaşırdım.

“Arkadaşınız biraz burada kalırsa benim açımdan çok iyi olacak,” dedi.

Sandalyeme öktüm.

“Lafı uzatmayalım,” dedi kadın. “Babam Hindistan’daki İngiliz ordusunda subaydı. Beni ocuk yaşımda anavatana gönderdi. Annem daha önce ölmüştü. İngiltere’de başka akrabam da yoktu. Beni Edinburgh’da hoş bir pansiyona yerleştirdiler. On yedi yaşına gelinceye kadar orada kaldım. 1878’de babam, alayının en kıdemli yüzbaşısı olarak bir yıllık bir izinle vatana döndü. Londra’dan bana telgraf çekerek sağ salim geldiğini yazdı ve kendisini hemen Hotel Langham’da bulmamı istedi. Beni çok sevdiğini ve merak ettiğini de yazmıştı. Derhal Londra’ya varıp yazdığı otele gittim. Orada yüzbaşı Morstan’ın burada kaldığını ama dün gece otelden ayrıldığını ve henüz dönmediğini söylediler. Bütün gün bekledim ama kendisinden hiç haber alamadım. Otel müdürünün  nerisi üzerine aynı akşam polise durumu bildirdim ve ertesini günkü gazetelere ilan verdim. Tüm araştırmalar sonuçsuz kaldı. Bugüne kadar talihsiz babamdan ne bir haber aldım ne de hakkında bir şey duydum. Kendisi onca ümitle yuvaya dönmüştü. Biraz rahat edip dinlenmek için istemişti. Oysa şimdi...”

Elini boğazına götürerek hıçkırdı.

“Hangi tarihteydi?” diye soran Holmes not defterini çıkardı.

“3 Aralık 1878’de ortadan kayboldu. Hemen hemen on yıl önce.”

“Eşyaları?”

“Otelde kaldı. Aralarında kayda değer bir şey yoktu; sadece giyecek şeyler, birkaç kitap ve ender bulunan birçok şey. Onları Andamanen adasından getirmişti. Kendisi bir süre oradaki cezaevinde nöbetçi subay olarak görev yapmıştı.”

“Londra’da arkadaşları var mıydı?”

“Sadece birini biliyoruz: Binbaşı Sholto. Aynı alaydan, yani 34. Bombay piyade alayından. Binbaşı bir süre önce emekli oldu. Şimdi Upper Norwood’da yaşıyor. Ona mektup yazdık tabii ama arkadaşının Londra’da olduğundan haberi yokmuş.”

“Tuhaf bir olay,” dedi Holmes.

“En tuhafını daha anlatmadım size. Aşağı yukarı altı yıl önce, 4 Mayıs 1882’de *Times*’ta bir ilan çıktı. Bayan Mary Morstan’ın adresi soruluyordu ve nedeninin sonra açıklanacağı, kendisi gelirse yararına olacağı bildiriliyordu. İlanı verenin ne ismi ne de adresi belliydi. O sırada ben Forrester ailesinin evinde mürebbiyelik yapıyordum. Onların önerisi üzerine gazetenin ilan sütununda adresimi bildirdim. Bu ilan çıktıktan hemen sonra bana postayla bir paket gönderildi. Paketin içinden koskoca, pırl pırl bir inci çıktı ama hiçbir yazı yoktu. İşte o günden beri her yıl aynı günde bir paket geliyor ve içinden bir tane inci çıkıyor. Kimin gönderdiği de belli değil. Bilen biri bunun çok ender rastlanan bir inci olduğunu söyledi; değeri de çok yüksekmiş!”

Ufak ve yatay bir kutu açarak bize o zamana kadar hiç görmediğim mükemmellikte altı tane inci gösterdi.

“Bu çok ilginç,” dedi Holmes bu kez. “Başka bir şey geldi mi başınıza?”

“Evet, hatta bugün geldi. Bu yüzden size geldim. Bu sabah bir mektup aldım. En iyisi siz kendiniz okuyun.”

“Teşekkür ederim,” dedi Holmes. “Zarfı da verin, lütfen. Postanenin damgasında London S.W. 7 Temmuz yazıyor. Hmm. Köşesinde baş parmak izi var, postacıya ait olmalı. Kâğıdı en iyi cinsten. Zarfı, düzinesi altı peniye satılanlardan. Bunları kullanan tuhaf biri. Adres de yok. ‘Bu akşam saat 7’de Lyceum Theater’in önündeki sütunlardan üçüncüsüne gelin. Size haksızlık ediyorlar; hakkınız olan şey size verilmeli. Yanınızda polis getirmeyin yoksa her şey suya düşer. Güvenmiyorsanız iki arkadaşınızı getirebilirsiniz. İyiliğinizi isteyen

iki arkadaşınızı.’ Vay canına, gerçekten hoş ve ufak bir bilmece. Ne yapacaksınız, Bayan Morstan?”

“Aynı şeyi ben size soracaktım.”

“Bence oraya gidelim. Siz, ben ve tabii Doktor Watson; kendisi bu iş için biçilmiş kaftan! Mektubu gönderen, iki arkadaştan bahsediyor; Doktor Watson’la ben daha önce birlikte çalıştık.”

“Acaba bizimle gelir mi?” diye sordu kadın. Sesinde ve yüzünün hatlarında yalvaran bir ifade vardı.

“Şeref duyarım ve mutlu olurum,” dedim heyecanla. “Herhangi bir şekilde yardımcı olabilirim.”

“Çok nazıksınız,” diye karşılık verdi. “Ben yalnız yaşıyorum, başvurabileceğim bir arkadaşım yok. Saat altıda buraya gelirim sizce uygun olur herhalde?”

“Sakın daha geç olmasın!” dedi Holmes. “Bir şey daha var. Bu mektuptaki yazı, inci paketinin üzerindeki yazıyla aynı mı?”

“Yanımda getirdim,” diyen kadın cebinden yarım düzine kâğıt çıkardı.

“Siz içgüdüleri güçlü harika bir müşterisiniz. Neyin ne işe yarayacağını iyi biliyorsunuz. Bir bakayım şunlara,” diyen dostum kâğıtları masanın üzerine yaydı. Her birine dikkatle baktı. “Yazıların hepsi kasten değiştirilmiş,” dedi birden. “Mektuptaki yazı dışında hepsi değiştirilmiş. Bunları tek bir kişinin gönderdiği kesin. Bakın, şu ‘E’ harfi her yerde göze batıyor, ucu hep kıvrık. Sizi boş yere umutlandırmak istemem Bayan Morstan ama bu yazıyla babanızın yazısı arasında bir benzerlik var mı?”

“Benzemiyor denemez.”

“Böyle diyeceğinizi tahmin etmiştim. Sizi saat altıda bekliyoruz. Lütfen izin verin de bu kâğıtlar bende kalsın. Bu arada sizin bu meselenizi adamakıllı gözden geçireceğim. Şimdi saat üç buçuk. Görüşmek üzere.”

“Hoşça kalın,” dedi ziyaretçimiz. İkimize de parlayan gözlerle baktıktan sonra incileri aldı ve hızla dışarı çıktı.

Pencerenin önüne gelip dışarı baktığımda onun sokağı arşınlayarak beyaz tüylü türbanıyla insan kalabalığına karıştığını gördüm.

“Ne kadar hoş bir kadın!” diyerek dostuma döndüm.

O yine piposunu yakmış ve koltuğuna yaslanarak gözlerini kapatmıştı. “Öyle mi?” dedi. “Dikkat etmedim.”

“Sen gerçek bir robotsun!” dedim öfkeyle. “Makineden farkın yok. Bazen insanlıktan çıkıyorsun!”

“İnsanların dış görünüşüne bakarak hüküm vermemek,” diye derse başladı, “aslında çok önemli. Ben müşteriye hesap pusulasına bakar gibi bakarım. Salt düşüncede duygusallığa yer yoktur! Bu arada sana şunu söyleyeyim; şimdiye kadar gördüğüm kadınların içinde en güzeli, çok yüksek fiyata sigorta ettirdiği üç küçük çocuğunu kendi eliyle zehirledi. Tanıdığım en meymenetsiz adamsa öyle insancıldı ki Londra’daki fakirlere iki yüz elli bin sterlin bağışladı.”

“Ama bu vakada...”

“Ben ayrıcalık tanımam. Tek bir ayrıcalık kuralları *zayıflatır*. Hiç el yazılarıyla uğraşma fırsatın oldu mu? Bu adamın yazısı sana bir şey ifade ediyor mu?”

“Okunaklı ama çarpık,” diye cevap verdim. “Sağlam karakterli bir iş adamının elinden çıkmış gibi.”

Holmes başımı iki yana salladı.

“Şu uzun harflere bak,” dedi. “Orta çizgiyi çok az aşmış. Şu ‘d’ harfi neredeyse ‘a’ gibi yazılmış. Şu ‘l’ de ‘e’ gibi. Sağlam karakterli erkekler uzun ve kısa harfleri çok farklı yazarlar, hem de okunaksızdır bunlar. ‘K’ harfini biraz titretmiş, büyük harflere de özen göstermiş. Ben şimdi dışarı çıkıyorum. Bilgi toplayacağım.Şu kitabı sana öneririm, bu konuda şimdiye kadar yazılmış olanların içinde en dikkat çekeni. Winwood Reade’in *Din Uğruna Ölen Adam*’ı. Bir saat sonra buradayım.”

Bu kitabı elime alarak pencere önünde oturdum. Ama aklım bu yazarın fikirlerinden başka yerdeydi. Son ziyaretçimizi düşünüyordum, onun gülümseyişini, sesini, yaşamını etkileyen gizemi. Babasını kaybettiğinde on yedi yaşındaysa şimdi yirmi yedisinde olmalıydı; güzel bir yaş bu! Yeniyetmelikten kurtularak hayatı gerçek yönleriyle görebilme yaşı! Orada otururken aklımdan öyle şeyler geçti ki birden yerimden kalkarak yazı masama koştum ve patolojik problemler konusunda en son araştırmaya kaptırdım kendimi. Ben kimdim ki? Banka hesabı neredeyse boş, hasta bacaklı bir askeri doktor! O kadınsa bizim hesap pusulamızdı, başka bir şey değil! Geleceğim pek parlak gözükme de hayal kurmak yerine onun saf yüzüne bakmak daha iyi olacaktı.

LONDRA'DA GECE YOLCULUĞU

Holmes geri döndüğünde saat 5.30'du. Yüzü parlıyordu, keyfi çok yerindeydi. Derin bir depresyondan bir anda kurtulmuştu.

“Bu meselede öyle fazla bir gizem yok,” diyerek kendisine uzattığım bir fincan çaya elini uzattı. “Verilere bakıldığında bu işin tek bir açıklaması var.”

“Nasıl? Çözümü buldun mu yoksa?”

“O kadar da değil. Ben sadece anlamlı bir gerçeği ortaya çıkardım, hepsi bu. Ancak *çok* anlamlı. Ayrıntıları sıraya koymam gerekiyor. *Times*'daki ölüm ilanlarını okuyunca bir zamanlar 34. Bombay piyade alayına mensup Upper Norwood'lu Binbaşı Sholto'nun 28 Nisan 1882'de öldüğünü saptadım.”

“Bana belki aptal diyeceksin ama hâlâ bunun neden bu kadar önemli olduğunu anlamış değilim.”

“Öyle mi? Beni şaşırtıyorsun. Meseleye bir de şu açıdan bak: Yüzbaşı Morstan ortadan kayboluyor. Onun Londra'da ziyaret edebileceği tek kimse Binbaşı Sholto. Ama binbaşı Sholto'nun da onun Londra'da olduğundan haberi yok. Dört yıl sonra Sholto ölüyor. Ölümünden sonraki bir hafta içinde yüzbaşı Morstan'ın kızına kıymetli bir hediye geliyor ve bu hediye her yıl yineleniyor. Bu da yetmiyormuş gibi mektupta kızın ‘zarara uğradığı’ yazılı. Sadece babasından ayrı yaşadığı için mi zarar gördü yani? Ve neden bu hediyeler Sholto'nun ölümünden sonra gönderilmeye başlanıyor? Sholto'nun vârisi olayı biliyor da kızı tazminat mı vermeye çalışıyor? Bu konuda senin de bir teorin var mı?”

“Nasıl bir tazminatmış bu? Ve ne kadar tuhaf bir şekilde veriliyor! Adam bu mektubu yazmak için neden altı yıl bekledi? Bu mektupta da kızın bunu hak ettiğinden söz ediliyor. Neymiş ki bu? Babasının hâlâ yaşadığını hiç sanmıyorum. Ortada bir haksızlık varsa, bu konuda biz bir şey bilmiyoruz.”

“Bazı zorluklar var, gerçek zorluklar,” diye mırıldandı Holmes. Düşünceliydi. “Ama şimdi bunları bu akşam bir tarafa bırakalım. Ah, işte bir araba geliyor; içinde de bayan Morstan. Sen hazır mısın? O zaman hemen aşağı inelim, zaten biraz geç kaldık.”

Şapkamı ve kalın bastonumu aldım. Bu arada Holmes çekmeceден tabancasını çıkararak cebine soktu. Anlaşılan bu gece çetin geçecekti.

Bayan Morstan çenesine kadar ilikli koyu renk bir manto giymişti. Yüzünde kararlılık okunuyordu. Bu riskli araştırmadan korkacak biri değildi ama yine de kendini toparlayarak Sherlock Holmes’ün sorularına net cevaplar verdi.

“Binbaşı Sholto babamla çok sıkı fıkıydı,” diye açıkladı. “Babam mektuplarında ondan çok bahsederdi. Andamanen adalarında aynı birlikteydiler ve hep birlikte çalışmışlardı. Bu arada babamın masasında ilginç bir belge bulduk. Kimse ne anlama geldiğini çıkaramadı. Önemli bir şey olduğunu sanmıyorum ama belki siz görmek istersiniz diye yanımda getirdim. İşte!”

Holmes katlanmış kâğıdı dikkatle açtıktan sonra dizinin üstünde düzledi. Sonra büyüteciyle onu santim santim inceledi.

“Kâğıt Hint malı,” diye vurguladı. “Zamanında bir tahtaya raptiyelenmiş. Resme bakılırsa bu pek çok odalı, koridorları ve geçitleri olan kocaman bir binanın planı. Bir yerine kırmızı mürekkeple bir haç işareti konmuş. Onun üzerinde de kurşun kalemle ‘soldan 3.57’ diye soluk bir yazı var. Sol köşede de ilginç bir işaret görülüyor: Yan yana dizilmiş dört tane haç işareti, uçları birbirine değiyor. Onun yanında da büyük harfle şöyle yazılmış: ‘Dörtlerin Yemini – Jonathan Small, Mahomet Singh, Abdullah Khan, Dost Akbar.’ Hayır, bunların bizim meselemizle ilgisi yok ama yine de hiç kuşkusuz önemli bir belge.

Bir not defterinin arasına özenle yerleştirilmiş olmalı çünkü her iki tarafı da tertemiz.”

“Evet, onu babamın not defterinin arasında bulduk.”

“O zaman aynı şekilde saklayın onu, Bayan Morstan. İşe yarayabilir. Korkarım işimiz, ne kadar derinine inerse o kadar zorlaşacak. Kafamı yeniden çalıştırmam gerekiyor.”

Arabada arkasına yaslandı, yüz hatlarına baktığımda onun derin düşüncelere daldığını anladım. Ne yapacağımızı ve bunun sonucunda ortaya ne çıkacağını Bayan Morstan’la ancak fısıldaşarak konuşuyorduk ama Holmes yol boyunca sessizliğini korudu. Bir Eylül akşamıydı ve saat 7.00 bile olmadığı halde koskoca şehri yoğun bir sis basmıştı. Kirliliği bulutları pis sokakların üzerinden süzülüp gidiyordu. Sahil boyunca dikilmiş sokak lambaları ıslak parke taşlarından oluşmuş zeminde ancak kendi dibine ışık veriyordu. Mağaza vitrinlerindeki sarı ışıklarsa yoğun ve adeta buharlı havayı delerek ana caddeyi az buçuk aydınlatıyordu. Önümden gelip geçenlerin ara sıra ışık yansıyan yüzlerine baktıkça ürüyor ve hayal görmüş gibi oluyordum. Bu yüzler kâh üzgün kâh sevinçli bakıyordu. Karanlıktan aydınlığa çıkıyor, sonra da aydınlıktan karanlığa gömülüyor veriyordu. Ben kolay kolay etki altında kalmam aslında ama bu boğucu ve kasvetli akşam, keza kalkıştığımız iş beni sınırlendiriyor ve canımı sıkıyordu. Bayan Morstan’ın yüzüne bakınca onun da aynı duygular içinde olduğunu anladım. Sadece Holmes’ün hiçbir şey umurunda değildi. Dizinin üstüne koyduğu not defterini açmış, cep lambasının ışığında zaman zaman o deftere rakamlar ve sözcükler yazıyordu.

Lyzeum Theater’e vardığımızda millet yan sokaklara dağılmıştı. Önümüzde sıralanan arabalardan akşam giysileri içinde yüzleri atkıyla ya da takılarla çevrili erkek ve kadınlar iniyordu. Buluşma yerimiz olan üçüncü sütuna tam gelmiştik ki karşımıza arabacı kıyafetiyle kısa boylu, esmer yüzlü, çevik bir adam çıkıverdi.

“Bayan Morstan mı gönderdi sizi?” diye sordu.

“Bayan Morstan benim, bu beyler de benim arkadaşım.”

Bir çift kuşkulu göz bize dikildi.

“Kusura bakmayın, hanımefendi,” dedi adam yaltaklanırcasına. “Arkadaşlarınızın polis olmadığına dair söz verebilir misiniz acaba?”

“Söz veriyorum.”

Adam bir düdük çaldı, bir araba yanaşverdi. Biz içerideki yerimizi alırken adam arabacının yerine geçti. Hemen kamçısını şaklattı. Biz yerimize daha oturmadan adeta düştük ve araba olanca hızıyla o sis içinde sokaklardan geçmeye başladı.

Acayip bir durumdu. Tanımadığımız birinin emriyle tanımadığımız bir yere doğru gidiyorduk. Belki de birisi bizimle dalga geçiyordu ama pek mümkün değildi bu. Neler olacağını bu yolculuğun sonunda görecektik. Bayan Morstan çok kararlı görünüyordu ve her zamanki gibi serinkanlıydı. Afganistan’dayken başımdan geçenleri ona anlatarak kendisini oyalamayı düşünmüştüm ama aslında heyecanlı ve meraklı olan biri varsa o da bendim! Daha sonra söylediğine bakılırsa bir sivrisinek yüzünden uyanıp da çadırıma girmiş bir kaplanı çiftemi kaptığım gibi nasıl vurduğumu anlatışım onu çok etkilemişti.

Önce hangi yöne gittiğimizi bildiğimi sandım ama o siste ve o hızda zaten az tanıdığım Londra’da nerede olduğumuzu şaşırıverdim. Ancak yolculuğun bir hayli uzun sürdüğünü fark ettim. Oysa Sherlock Holmes elbette nerede olduğumuzu biliyordu. Zaten hiç yanıldığı yoktu onun; oturduğu yerden baktığı meydanların, caddelerin ve çıkmaz sokakların adını mırıldanıyordu.

“Rochester Row,” dedi. “Şimdi Vincent Meydanı’ndayız. Az sonra Vauxhall Bridge’e giden yola sapacağız. Herhalde oradan Surrey’e geçeceğiz. Tamam işte, tahmin ettiğim gibi. Köprüye geldik bile. Sağda ve solda nehri görebilirsin.”

Gerçekten ışıklarla donanmış Themes’in bir kısmını gördükten sonra arabamız nehrin öbür tarafındaki insan dolu caddeye daldı.

“Wandsworth, Priory, Larkhall, Stockwell, Robert, Coldharbour caddeleri... Kalburüstü bir semte doğru gitmediğimiz kesin,” diye açıkladı dostum.

Nitekim sorunlu bir varoşa geldik. Briketten yapılma ve sonu gelmez gibi görünen sıra evlerden sızan donuk ışıklar sokak köşelerini tutan büfeleri aydınlatıyordu. Daha ileride iki katlı ve bahçeli evler de brikettendi ve onlar da bitmek bilmez bir sıra oluşturuyordu. Şehrin dışarı mahallelerinden biriydi burası. Derken arabamız yeni bir yerleşim sitesindeki üçüncü evin önünde durdu. Civardaki evlerde kimse oturmuyordu. Geldiğimiz evin de sadece mutfak penceresinden biraz ışık sızıyordu dışarıya. Zili çalınca bize kapıyı üzerine geniş gelen bir elbise giymiş, başına sarı renkte bir türban takmış Hint uşak açtı. Bir varoş evinde bu şarklı tip biraz tuhaf kaçıyordu.

“Beyefendi sizi bekliyor,” dedi ve bunu söyler söylemez içeriden ıslık çalarcasına bir erkek sesi yükseldi:

“Onları içeri al, Khitmutgar. Hemen bana getir!”

DAZLAĞIN ÖYKÜSÜ

Hint bizi kötü aydınlatılmış, eski püskü bir koridordan geçirdikten sonra sonuna kadar açtığı bir kapının önüne getirdi. Üzerimize bir ışık düştü ve bu ışığın ortasında kısa boylu ve koca kafalı bir adam duruyordu. Kızıl saçlarını başına çelenk geçirmişçesine örmüştü ama tepesi çam ormanlarından yükselen bir dağın tepesi gibi açıktı yani dazlaktı. Ellerini ovuşturuyordu. Yüz hatları durmadan değişiyor, kâh gülümsüyor, kâh sırtıyor, kâh pis pis bakıyor ama bir türlü sakinleşmiyordu. Alt dudağı doğuştan sarkıktı. Yakından bakıldığında bakımsız sarı dişleri görünüyordu. Hep eliyle yüzünün alt yarısını sıvazlaması insanın midesini bulandırıyor. Dazlak olmasına karşın genç bir izlenim bırakıyordu.

Gerçekten de otuzuna daha yeni basmıştı.

“Hizmetinizdeyim, Bayan Morstan,” dedi. “Hizmetinizdeyim, beyler. Küçük tapınağıma buyurun. Küçük bir oda ama kendi zevkime göre döşedim onu. Londra’nın güneyindeki bu çöle bir sanat vahası diyebiliriz.”

Bizi içeri sokunca hepimiz şaşırдық. Bu oda aslında bu evle hiç uyuşmuyordu, teneke bardak içindeki elmas misali. Renkli perdeler ve duvarları kaplayan goblenlerden güzel çerçevelenmiş bir iki tabloya ya da şark usulü bir vazoya yer kalmamış gibiydi. Yere serili siyah ve kehribar renkli halı o kadar kalın ve yumuşaktı ki insanın ayağı bataklığa basmış gibi batıyordu. Bunun üzerine atılmış iki kaplan postu ve bir hasır üzerine yerleştirilmiş nargile oryantal zevkin simgeleri idi. Odanın ortasında göze görülmeyecek kadar ince bir altın zincirle sarkıtılmış ve yanmakta olan bir lamba etrafı aydınlatırken aynı zamanda havaya gülsuyu kokusu saçıyordu.

“Thaddeus Sholto,” dedi küçük adam yüzünü buruşturarak. “Bu benim adım. Siz de tabii Bayan Morstan’sınız. Ya bu beyler?”

“Bay Sherlock Holmes. Bu da Doktor Watson.”

“Bir doktor ha?” diye bağırdı adam heyecanla. “Steteskopunuz yanınızda mı? Şöyle buyurmaz mısınız? Sizden rica etsem? Kalp kapakçıklarımın çok korkuyorum. Aortuma güveniyorum ama kalp kapakçıkları hakkında bir de sizin fikrinizi alsam!”

Kalbini dinledimse de bir sorun bulamadım. İçinde bulunduğu korku dışında çünkü adam tepeden tırnağa titriyordu.

“Bana göre her şey yolunda,” dedim. “Bu konuda endişelenmeniz için bir neden yok.”

“Kuşkumu bağışlayın, Bayan Morstan,” dedi canlanarak. “Ben çok hastaydım ve hep kalbimden şüpheleniyordum. Meğer boş yerymiş. Buna çok sevindim. Babanız kalbini fazla yormasaydı Bayan Morstan, şimdi aramızda olurdu.”

İçimden adamı tokatlamak geldi. Böyle patavatsız davranması beni çok kızdırmıştı. Bayan Morstan dudaklarını ısırarak solgun bir yüzle yerine oturdu.

“Onun öldüğü içime doğmuştu,” dedi.

“Size her türlü bilgiyi verebilirim,” diye açıkladı beriki. “Hatta hakkınızı alabilmeniz konusunda da yardım ederim. Evet, bunu istiyorum ben. Bartholomew Kardeş’in hep söylediği gibi. Arkadaşlarınızın da burada olduğuna çok seviniyorum. Sadece korunmaya ihtiyacınız olduğundan değil, şimdi yapacaklarıma ve söyleyeceklerime onlar da şahit olacak çünkü. Üç kişi Bartholomew Kardeş’in huzuruna çıkabilir ama yabancı biri, bir polis ya da bir devlet memuru falan olmasın! Kimse bize karışmasın yani. Aramızda her şeyi halledebiliriz. Yoksa Bartholemew Kardeş çok kızar.”

Alçak bir sedire oturduktan sonra sorgulayan mavimsi gözlerini bize dikerek kırptı.

“Ben kendi hesabıma,” dedi Holmes, “söyleyeceğiniz her şeyi kendime saklayacağım.”

Ben de onaylarcasına başımı salladım.

“Çok iyi! Çok iyi!” dedi adam. “Size bir bardak Chianti ikram edebilir miyim Bayan Morstan, yoksa Tokaya mı olsun? Başka şarabım yok. Bir şişe açayım mı? Hayır mı? Peki öyleyse. Umarım hoş kokulu Asya tütününü size dokunmaz. Ben biraz sinirliyimdir de bu tütün beni sakinleştiriyor.”

Nargilenin marpuçunu değiştirdikten sonra bir nefes çekti. Üçümüz de eller dizlerde, başlar öne eğik vaziyette yarım daire oluşturacak şekilde yere oturduk. Acayıp adam da dazlak kafasıyla karşımıza geçti. Hiç de rahat oturmuyordu.

“Bu haberi size göndermeye karar verdiğimde,” diye söze başladı, “adresimi bildirebilirdim. Ama sonra talimatıma uymayarak istenmeyen kişileri beraberinizde getirebileceğinizi düşündüm. Bu yüzden randevumuzu sizleri önce uşağım Williams’ın görebileceği şekilde ayarladım. Kendisine ve yeteneklerine güvenim sonsuzdur. Şüpheli bir durum görürse görüşmeyi anında iptal edecekti. Böyle davrandığım için kusura bakmayın ama ben yalnız yaşamaktan hoşlanırım. Bu yüzden beni bir polis kadar rahatsız edecek bir şey olamaz. Materyalizmin her şekline karşıyım. Kalabalıklara karıştığım çok enderdir. Gördüğünüz gibi kendi dünyamda yaşıyorum. Kendimi sanat düşkünü olarak niteleyebilirim. Bu bir hastalık bende. Şu tablo Corot’ya ait. Bilirkişi şu Salvatore Rosa’nın resminden şüphe edebilir ama Bouguereau’ya laf söyletmem. Ben modern Fransız ekolünün hayranıyım.”

“Affedersiniz, Bay Sholto,” dedi Bayan Morstan, “ama ben buraya sizin isteğiniz üzerine geldim. Bana bir şey söyleyecektiniz. Vakit geç oldu, bu yüzden mümkünse kısa konuşalım.”

“Bu iş nasıl olsa zaman alacak,” diye cevap verdi adam. “Önce Norwood’a gidip Bartholomew Kardeş’i bulmalıyız. Onunla ancak hep birlikte başa çıkabiliriz. Bu işe kendi başıma kalkıştığım için bana